

ISSN 2467-0537

ACCESS CITY Award 2023

Esimerkkejä parhaista käytännöistä,
joilla EU:n kaupungeista tehdään
entistä esteettömpiä

#EUACCESSCITY

Social Europe

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023

© Euroopan unioni, 2023

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39). Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Kansilehti, © iStock.com/Johan Karlsson; Page 2, © Easy-to-read.eu; Page 3, © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © BRO.vector/Shutterstock.com; © GoodStudio/Shutterstock.com; © Naumova Marina/Shutterstock.com; © Easy-to-read.eu; © 777 Bond vector/Shutterstock.com; Page 4, © KatyGr5/Shutterstock.com; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Naumova Marina/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 5, © GoodStudio/Shutterstock.com; © Natty_Blissful/Shutterstock.com; © GoodStudio/Shutterstock.com; © mentalmind/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 6, © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Peter Hermes Furian/Shutterstock.com; © Artishok/Shutterstock.com; Page 7, © Artishok/Shutterstock.com; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 8, © Image by OpenClipart-Vectors from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 9, © Easy-to-read.eu; © Image by Memed_Nurrohmad from Pixabay; © Image by Mohamed Hassan from Pixabay; Page 10, © European Union; © iStock.com/Johan Karlsson; © Lucy Left/Shutterstock.com; © Matej Kastelic/Shutterstock.com; © Creativika Graphics/stock.adobe.com; Page 12, © European Union; Page 15, © iStock.com/Johan Karlsson; Page 16 and 18, © Elin Brännström; Page 19, © Lucy Left/Shutterstock.com; Pages 20 and 21, © Bernardo Jordano de la Torre; Page 22, © Matej Kastelic/Shutterstock.com; Page 23, © Tatjana Čampelj; Page 24, © Ljubljana by Wheelchair; Page 25, Joseph Creamer; Pages 26 and 27, © Susana Fajardo Bautista; Page 28, © canadastock/Shutterstock.com; Pages 29 and 30 © Lukas Kapfer; Page 31, © BearFotos/Shutterstock.com; Page 32, © Sylvain Frappat, © Auriane-Poillet; Page 33, © Auriane-Poillet

Print ISBN 978-92-68-01311-3 ISSN 2599-9036 doi:10.2767/853339 KE-BL-23-001-FI-C

PDF ISBN 978-92-68-01333-5 ISSN 2467-0537 doi:10.2767/884039 KE-BL-23-001-FI-N

Sisällysluettelo

Access City Award 2023.....	2
Access City Award -kilpailun voittajien juhlistaminen.....	10
Alkusanat.....	12
Johdanto.....	14
Voittaja – Skellefteå	15
Toinen palkinto – Córdoba	19
Kolmas palkinto – Ljubljana	22
Erytysmaininta tieto- ja viestintäteknologiasta – Mérida	25
Erytysmaininta rakennetusta ympäristöstä – Hampuri	28
Erytysmaininta liikenteestä – Grenoble	31
Access City Award 2024 -kilpailuun osallistuminen.....	34

Access City Award 2023

Selkokielinen versio

Keitä me olemme?

Me olemme **Euroopan komissio**.

Euroopan komissio ehdottaa lakeja, jotka tekevät Euroopasta paremman paikan.

Pyrimme muun muassa varmistamaan, että Euroopassa asiat ja palvelut ovat esteettömästi vammaisten ja kaikkien ihmisten käytettävissä.

Jotta tämä onnistuu, teemme yhteistyötä Euroopan vammaisjärjestöjen, kuten **Euroopan vammaisfoorumin**, kanssa.

Järjestämme yhdessä joka vuosi esimerkiksi **Access City Award -kilpailun**.

Mikä Access City Award on?

Access City Award **-kilpailussa** annamme joka vuosi palkintoja kaupungeille, jotka yrittävät kovasti olla esteettömiä.

Kaupunki on esteetön, kun kaikki ihmiset voivat asua siellä ja käyttää kaikkia asioita ja palveluja ilman ongelmia.

Kaupunki on esteetön, kun kaikki ihmiset voivat tehdä helposti esimerkiksi näitä asioita:

- Mennä bussilla tai metrolla töihin.
- Ostaa lippuautomaatista matkalipun.
- Kulkea kaduilla ja mennä sisään julkisiin rakennuksiin, kuten sairaaloihin ja kaupungintaloihin.
- Saada tietoja tavoilla, jotka on helppo lukea ja ymmärtää.

Tämä on tärkeää kaikille ihmisille ja erityisesti vammaisille ja vanhuksille.

Usein jotkut asiat, kuten rakennukset, liikenne ja tiedot, eivät ole esteettömiä heille.

Jos asiat eivät ole esteettömiä, he eivät voi osallistua yhteisön toimintaan, kuten kaikki muut ihmiset.

Jos esimerkiksi rakennuksissa ei ole luiskia, pyörätuolia käyttävät ihmiset eivät voi mennä niihin sisään.

Tai jos tietoja ei ole helppo lukea, kehitysvammaiset ihmiset ja muut ihmiset eivät ehkä ymmärrä niitä.

Access City Award -kilpailussa Euroopan kaupungit pääsevät näyttämään, miten ne ovat tehneet asioista esteettömiä kaikille ihmisille.

Access City Award alkoi vuonna 2010. Se muistuttaa kaupunkeja siitä, miten tärkeää on olla kaikkien saavutettavissa.

Mikä kaupunki voitti Access City Award 2023 -kilpailun?

Access City Award 2023 -kilpailun voitti **Ruotsin Skellefteå.**

Skellefteå voitti Access City Award -kilpailun, koska se tekee kovasti töitä, jotta asiat ja palvelut ovat esteettömästi vammaisten ja kaikkien ihmisten käytettävissä.

Skellefteåssa on muun muassa näin:

- Leikkikentät, puistot ja kadut ovat esteettömiä, ja kaikki voivat kulkea kaupungissa ilman ongelmia.

- Sokeat saavat puhelimiinsa tietoja kaduilla mahdollisesti olevista vaaroista, jotta he voivat liikkua turvallisesti.

- Busseissa on luiskat, jotta pyörätuolia käyttävät ihmiset voivat käyttää niitä ilman ongelmia. Busseissa on ääni-ilmoitukset, jotta sokeat kuulevat matkaansa koskevat hyödylliset tiedot. Niissä on myös näyttöjä, jotta kuurot voivat lukea nämä tiedot näytöistä.

- Kaupunki tarjoaa kehitysvammaisille nuorille koulutusta teknologian käytöstä ja itsenäisestä asumisesta.

Skellefteå sai 150 000 euroa Access City Award 2023 -kilpailun voitosta.

Kaksi muuta kaupunkia palkittiin kilpailun toisesta ja kolmannelta sijasta:

- **Espanjan Córdoba** voitti toisen sijan ja 120 000 euroa.
- **Slovenian Ljubljana** voitti kolmannen sijan ja 80 000 euroa.

Seuraava Access City Award -kilpailu on vuonna 2024.

Mitkä kaupungit voivat osallistua?

Kaikki kaupungit eivät voi osallistua Access City Award -kilpailuun. Tällaiset kaupungit voivat osallistua Access City Award -kilpailuun:

- Kaupungin on oltava maassa, joka kuuluu Euroopan unioniin. **Euroopan unioni** on 27 eurooppalaisen maan ryhmä, joka haluaa tehdä Euroopasta paremman paikan ihmisille.
- Kaupungissa asuu yli 50 000 ihmistä. Jos maassa on vähemmän kuin kaksi näin suurta kaupunkia, kaksi kaupunkia tai useampia kaupunkeja voi ryhtyä yhteistyöhön. Jos niissä on yhteensä yli 50 000 ihmistä, nekin voivat osallistua Access City Award -kilpailuun.

- Tänä vuonna Access City Award -kilpailun voittanut kaupunki ei voi osallistua uudelleen seuraavana vuonna.

Miten Access City Award -kilpailuun osallistutaan?

Jos kaupunki haluaa osallistua seuraavaan Access City Award -kilpailuun, sen on tehtävä hakemus verkossa, kun hakuaika on alkanut. Tällaisia kaupunkeja johtavien ja tärkeitä päätöksiä tekevien ihmisten pitää täyttää internetissä lomake.

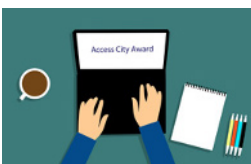
Lomakkeessa pitää

- kertoa, miksi juuri heidän kaupunkinsa pitäisi voittaa Access City Award -kilpailu
- antaa esimerkkejä ja näyttää, miten kaupunki tekee asioista esteettömiä kaikille ihmisille
- kertoa, miten tätä hyvää työtä aiotaan jatkaa tulevaisuudessa.

Saat lisää tietoa lukemalla verkkosivustoamme:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Kerromme siellä pian, milloin hakuaika alkaa. Kun hakuaika on alkanut, kaupungit voivat täyttää lomakkeen ja osallistua seuraavaan Access City Award -kilpailuun. Seuraa verkkosivustoamme ja lue aiheesta sieltä!

Miten voittaja valitaan?

Kun kaupungit ovat hakeneet Access City Award -kilpailuun, ihmisryhmät tarkistavat hakemukset ja valitsevat voittajan.

Jokaisessa maassa on ihmisryhmä, joka tarkistaa maan kaupunkien hakemukset. Ryhmä valitsee enintään kolme kaupunkia, jotka ovat maan parhaimpia esimerkkejä.

Sitten toinen eurooppalainen ihmisryhmä tarkistaa kaikki nämä kaupungit ja valitsee kaupungin, joka on kaikkien maiden paras esimerkki. Se kaupunki voittaa Access City Award -kilpailun tänä vuonna.

Ryhmään kuuluu vammaisia ja ikääntyneitä ihmisiä. Ne tarkistavat muun muassa, onko kaupungeissa näitä esteettömiä asioita:

- rakennuksia ja katuja
- busseja ja metro
- lippuautomaatteja ja pankkiautomaatteja
- verkkosivustoja ja muuta teknologiaa, jota ihmiset käyttävät viestintään

- tietoja, joita kaikkien on helppo lukea ja ymmärtää.

Ryhmät selvittävät, missä kaupungissa näistä asioista on tehty parhaiten esteettömiä kaikille ihmisille. Se kaupunki voittaa Access City Award -kilpailun.

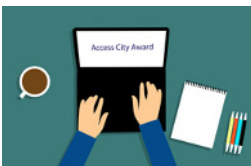
Milloin voittaja saa palkintonsa?

Vuoden 2023 lopussa meillä on Brysselissä suuri kokous, jossa puhutaan vammaisten oikeuksista. Samassa kokouksessa kerromme myös, mikä kaupunki voitti Access City Award 2024 -kilpailun.

Sen jälkeen annamme voittajalle Access City Award -kilpailun palkinnon.

Lisätietoja

Jos haluat lisää tietoa,
lue verkkosivustoamme:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Jos sinulla on kysyttävää, voit lähettää meille sähköpostia:

secretariat@accesscityaward.eu.

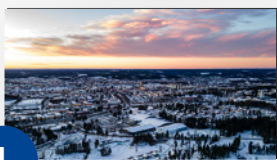

Ursula von der Leyen
Euroopan komission puheenjohtaja

Access City Award -kilpailun voittajien juhlistaminen

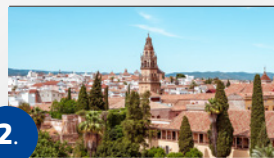
Kaupunkielämän pitäisi olla esteetöntä kaikille. Jotta jokainen meistä voi osallistua täysimittaisesti kaupunkielämän kaikkiin osaluokkiin, tarvitsemme omaperäisiä, tehokkaita ratkaisuja – juuri sellaisia kuin Access City Award -palkinnon voittaneet kaupungit ovat toteuttaneet. Tällaiset esimerkit osoittavat, millainen integroiva voima eurooppalaisella yhteisöllämme on.

Access City Award 2023 -kilpailun voittajat

1.

Skellefteå, Ruotsi

2.

Córdoba, Espanja

3.

Ljubljana, Slovenia

Erityismaininnat.
Tieto- ja
viestintäteknologia

Mérida, Espanja

Erityismaininnat.
Rakennettu
ympäristö

Hampuri, Saksa

Erityismaininnat.
Liikenne

Grenoble, Ranska

Access City Award -palkinnon aiemmat voittajat

Vuosi	1. palkinto	2. palkinto	3. palkinto	Erytymä-	Erytymä-	Erytymä-	Erytymä-
				ninta	ninta	ninta	ninta
2022	Luxenburgin kaupunki, Luxemburg	Helsinki, Suomi	Barcelona, Espanja	Porto, Portugali	Palma, Espanja	Leuven, Belgia	-
2021	Jönköping, Ruotsi	Bremerhaven, Saksa	Gdynia, Puola	Poznań, Puola	Komotini, Kreikka	Firenze, Italia	-
2020	Varsova, Puola	Castellón de la Plana, Espanja	Skellefteå, Ruotsi	Évreux, Ranska	Tartto, Viro	Chania, Kreikka	-
2019	Breda, Alankomaat	Évreux, Ranska	Gdynia, Puola	Vigo, Espanja	Kaposvár, Unkari	Viborg, Tanska	Monteverde, Italia
2018	Lyon, Ranska	Ljubljana, Slovenia	Luxenburgin kaupunki, Luxemburg	Viborg, Tanska	-	-	-
2017	Chester, Yhdistynyt kuningaskunta	Rotterdam, Alankomaat	Jūrmala, Latvia	Lugo, Espanja	Skellefteå, Ruotsi	Alessandria, Italia	Funchal, Portugali
2016	Milano, Italia	Wiesbaden, Saksa	Toulouse, Ranska	Vaasa, Suomi	Kaposvár, Unkari	-	-
2015	Borås, Ruotsi	Helsinki, Suomi	Ljubljana, Slovenia	Arona, Espanja	Luxenburgin kaupunki, Luxemburg	Logroño, Espanja	Budapest, Unkari
2014	Göteborg, Ruotsi	Grenoble, Ranska	Poznań, Puola	Belfast, Yhdistynyt kuningaskunta	Dresden, Saksa	Burgos, Espanja	Málaga, Espanja

Vuosi	Voittaja	Muu palkittu	Muu palkittu	Muu palkittu	Erytymä-	Erytymä-	Erytymä-	Erytymä-
					ninta	ninta	ninta	ninta
2013	Berliini, Saksa	Nantes, Ranska	Tukholma, Ruotsi	-	Gdynia, Puola	Bilbao, Espanja	Pamplona, Espanja	Tallaght, Irlanti
2012	Salzburg, Itävalta	Krakova, Puola	Marburg, Saksa	Santander, Espanja	Terrassa, Espanja	Ljubljana, Slovenia	Olomouc, Tšekki	Grenoble, Ranska
2011	Ávila, Espanja	Barcelona, Espanja	Köln, Saksa	Turku, Suomi	Barnsley, Yhdistynyt kuningaskunta	Dublin, Irlanti	Grenoble, Ranska	Malmö, Ruotsi

Helena Dall,
tasa-arvosta vastaava EU-komissaari

Alkusanat

Esteettömyys on oikeuksien, autonomian, tasa-arvon, itsenäisen asumisen ja vapauden mahdollistaja.

Se on edellytys, jotta 87 miljoonaa Euroopassa asuvaa vammaista ja ihmiset, joiden liikkuvuus on heikentynyt, voivat osallistua täysimittaisesti elämän kaikkiin osa-alueisiin.

Minulla on ilo esitellä Access City Award 2023 -palkinnon esite, jossa juhlistamme tämän vuoden voittajien hyviä käytäntöjä ja kannustamme yhä useampia eurooppalaisia kaupungeja ryhtymään toimiin, jotta esteetön ympäristö voidaan tarjota kaikille.

Yhdellä neljästä eurooppalaisesta aikuisesta on jonkinlainen vamma, yli viidesosa EU:n väestöstä on vähintään 65-vuotiaita, ja noin 75 % kaikista eurooppalaisista asuu kaupungeissa. Kaupunkien tekeminen esteettömiksi on tärkeää, sillä se hyödyttää kaikkia ja edistää kukoistavien ja osallistavien ympäristöjen luomista. Kun kaupungit pitävät esteettömyyttä tärkeänä asiana, ne osoittavat sitoutuvansa konkreettisten, ihmisten elämää parantavien ratkaisujen toteuttamiseen.

EU on kuluneen vuosikymmenen aikana edistynyt selvästi esteettömyysasioissa. Edelleen on kuitenkin miljoonia vammaisia, jotka kokevat rakenteellista syrjintää ja esteitä elämässään päivittäin – esimerkiksi yrittäessään saada tietoja, päästä sisään rakennuksiin, liikkua kaupunkiympäristössä ja kulkea liikennevälineillä.

Siksi esteettömyys on EU:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian 2021–2030 kulmakivi. Meidän on varmistettava, että se säilyy prioriteettina kaikilla tasoilla, myös jäsenvaltioissa.

Access City Award -kilpailussa Euroopan komissio antaa tunnustusta EU:ssa sijaitsevien kaupunkien sitoutumiselle esteiden poistamiseen sekä esteettömyyden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tekemänne työ edistää tasa-arvon unionin luomista.

Onnittelut Skellefteån kaupungille Access City Award 2023 -kilpailun 1. palkinnosta. Vahva seuranta- ja arviointijärjestelmänne, vammaisjärjestöille antamanne taloudellinen tuki sekä keskittymisenne esteettömään tieto- ja viestintäteknologiaan osoittavat, että olette sitoutuneet esteettömyyteen pitkäaikaisesti.

Johdanto

Access City Award -kilpailussa annetaan tunnustusta sellaiselle Euroopan kaupunkien toiminnalle, joka tekee kaupungeista aiempaa esteettömpiä vammaisille. Kilpailun avulla kaupungit voivat esitellä, miten ne voivat muuttaa kansalaisten kokemuksia poistamalla esteitä ja ryhtyä hyvien käytäntöjen malliesimerkeiksi muille kaupungeille.

Esteettömissä kaupungeissa vammaiset voivat elää esteetöntä arkielämää tasa-arvoisesti muiden kanssa. Esteettömyys vaikuttaa laajasti kaupunkielämän kaikkiin puoliin – julkisesta liikenteestä ja infrastruktuurista hallintoon, vapaa-aikaan ja verkkopalveluihin. Lisäksi liikuntarajoitteisten, kuten vanhojen ihmisten, lastenvaunuja työntävien ihmisten ja tilapäisiä vammoja saaneiden ihmisten, on helpompi liikkua esteettömissä kaupungeissa.

Access City Award -kilpailuun voivat osallistua kaikki EU:n kaupungit, joissa on yli 50 000 asukasta. Kansallinen palkintolautakunta arvioi ensin kaikki hakijat. Sen jälkeen eurooppalainen esteettömyyden asiantuntijaraati arvioi jatkoon päässeet kaupungit ja valitsee niiden joukosta voittajan ja kaksi muuta palkittavaa.

Eurooppalainen esteettömyyden asiantuntijaraati antaa joka vuosi myös erityismaininnan kaupungeille, jotka ovat tehneet poikkeuksellisen hyvää työtä jollakin tietyllä alueella. Tänä vuonna raati antoi erityismaininnat tieto- ja viestintäteknologiasta, rakennetusta ympäristöstä ja liikenteestä.

Voittaja

73 000 asukasta

Skellefteå

Ruotsi

Pohjois-Ruotsissa sijaitseva rannikkokaupunki Skellefteå kuuluu Lapin maakuntaan, joten talvi tuo esteettömyyteen omat haasteensa. Skellefteå voitti kolmannen sijan Access City Award 2020 -kilpailussa, minkä jälkeen kaupunki on jatkanut esteettömyyden priorisointiin liittyviä toimiaan. Vahvan seuranta- ja arviointijärjestelmän avulla Skellefteåssa pohditaan, miten kaupungista voi tehdä entistä esteettömämmän.

Strateginen työ, luja päättäväisyys ja oikeisiin asioihin keskittyminen toimivat. Niiden avulla ihmiset voivat olla aktiivisia, osallistuminen varmistetaan ja siirrymme kohti tasa-arvoista ja entistä vahvempaa yhteisöä. Yhteistyötä tekemällä parannamme entistä osallistavamman Skellefteån luomisen mahdollisuuksia. Emme tulevaisuudessa tyydy yhtään sen vähempään kuin täydelliseen esteettömyyteen.

Elin Brännström, Skellefteån osallistumiskoordinaattori

Esteettömyyttä kaikille, kaikilla osa-alueilla

Kaupunginvaltuusto toteuttaa Skellefteån esteettömyyttä ja osallistumista koskevaa kuntastrategiaa, *Ett Skellefteå för alla 2015–2025* ("Yksi Skellefteå kaikille 2015–2025"), korkeimmalla tasolla. Kokonaistavoitteena on täysimittainen osallistuminen yhteisön kaikilla tasoilla kaikkien kansalaisten hyväksi. Tätä toteutetaan kolmella painopistealueella: esteettömyyden lisääminen, tietoisuuden lisääminen sekä paremmat opinnot ja työpaikat vammaisille.

Skellefteån esteettömyyttä koskeva lähestymistapa on järjestelmällinen ja kokonaisvaltainen. Siihen kuuluvat esimerkiksi kaikki rakennussuunnitelmat ja julkisten hankintojen prosessit sekä esteettömiä julkisia tiloja koskeva kuntakäytäntö. Tällä käytännöllä pyritään lisäämään esteettömyystoimien yhtenäisyyttä kaupungissa useilla osa-alueilla, kuten suojateillä, koho-opastetuilla kulkureiteillä ja bussipysäkeillä.

Lisäksi Skellefteå on käyttänyt aiemmasta Access City Award -palkinnostaan saamaansa rahoitusta parantaakseen esteettömyyttä edelleen. Talvikaudella toteutetut erityistoimet osoittavat, miten kaupunki pyrkii pysymään avoimena kaikille vuoden ympäri.

Katujen ylityskohdat ja koho-opastetut reitit tekevät Skellefteån kaupungista entistä turvallisemman ja esteettömämmän

Jatkuvia parannuksia vahvan järjestelmän avulla

Skellefteån seuranta- ja arviointijärjestelmä on aivan erityinen osoitus kaupungin pitkäaikaisesta sitoutumisesta esteettömyyteen. Raadin jäsenet totesivat, että vain harvat kunnat käyttävät seuranta- ja arviointijärjestelmää, ja olivat yhtä mieltä siitä, että ajan mittaan tapahtuvan edistymisen mittaaminen on tärkeä näkökohta kannustettaessa julkishallinnon työntekijöitä priorisoimaan esteettömyys.

Rahoitusta edustukselle sekä esteettömille tiloille ja palveluille

Skellefteåssa on 850 kansalaisjärjestöä, joihin kuuluu 30 vammaisten edustusjärjestöä. Kaikki järjestöt voivat hakea taloudellista tukea kunnalta, ja edustusjärjestöille on saatavilla runsaasti rahoitusta. Rahallista tukea on saatavilla myös järjestöille, jotka pyrkivät tekemään kokonaispalveluistaan ja tiloistaan entistä esteettömpiä.

Tietoisuuden lisääminen henkilöstön ja poliitikkojen keskuudessa

Skellefteån kunta pyrkii lisäämään tietämystä ja tietoisuutta uudella, paikallisesti kehitetyllä interaktiivisella opetuskurssilla, jossa käsitellään vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa YK:n yleissopimusta. Kurssi on pakollinen kaikille kunnan työntekijöille, ja syksyllä 2022 kurssille osallistui kunnasta 62 poliitikkoa.

Teknologia keskeisenä tekijänä vammaisille sopivassa kaupungissa

Skellefteån kunta, vammaisten henkilöiden edustajat ja kaupungin matkailutoimisto Visit Skellefteå ovat pyrkineet yhteistyössä tekemään esteettömästä majoituksesta ja esteettömistä tiloista entistä näkyvämpiä. Tähän kuuluu julkisten tilojen esteettömyyden tasoa kuvaava luettelo, joka on nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Skellefteån yleiset leikkikentät ja kadut ovat pitkälti esteettömiä. Kohokuvioiset ohje- ja opasmerkit ja maaperän lämmitys varmistavat, että lumi ja jää eivät aiheuta vaaraa vammaisille ja muille kansalaisille. Kaupungin keskuspuisto ja lähellä sijaitseva jokialue ovat toimivia ja esteettömiä tapaamispaikkoja. Niissä on koho-opastettuja reittejä, istumapaikkoja, ulkohissi ja useita kohokarttoja. Skellefteån liikenneverkostossa käytetään matalalattiabusseja, jotka kallistuvat jalkakäytävän reunan tasolle ja joissa on luiskat, tekstinäytöt ja ääni-ilmoitukset.

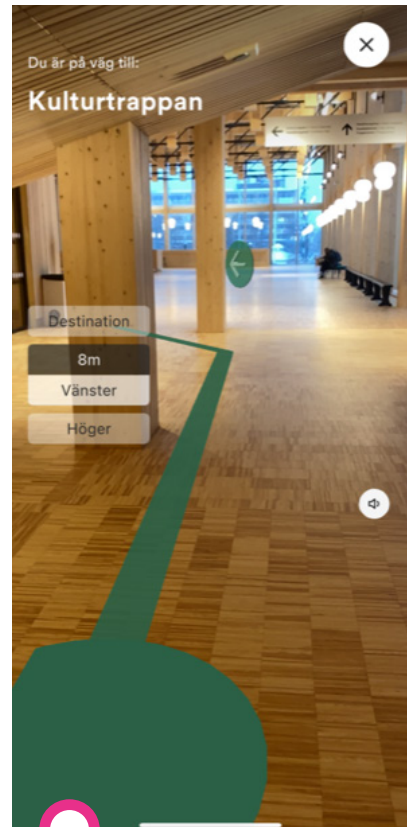
Poliittisen tason sitoutuminen esteettömyyteen ja kaikkien asukkaiden osallistamiseen on yksi menestyksemme keskeisistä tekijöistä. Uskomme myös vahvasti kaikkia palvelevaan suunnitteluun ja asioiden tekemiseen oikein alusta alkaen. Asiat, jotka toimivat vammaisilla, ovat lähes aina hieman kätevämpiä myös meille muille. Tavoitteemme ei ole erotella esteettömyyttä ja erikykyisten ihmisten osallistamista koskevia asioita, vaan integroida nämä näkökulmat kaikkiin kaupungin käynnissä oleviin toimintoihin ja hankkeisiin.

Elin Brännström, Skellefteån osallistumiskoordinaattori

Skellefteån uudella SARA-kulttuurikeskuksella on lisätyn todellisuuden sovellus, joka helpottaa keskuksessa liikkumista. Se tarjoaa 3D-projisoinnin, reittisuunnittelun ja äänijärjestelmän näkövammaisille, mikä varmistaa esteettömyyden koko yhteisölle.

Jotta vammaisille mahdollisia vaaroja voidaan vähentää, näkövammaisille annetaan kunnan verkkosivun ja tekstiviestipalvelun kautta ajantasaisia tietoja Skellefteån teillä tehtävistä rakennustöistä ja muista mahdollisista esteistä. Kaupungilla on myös koulutusosasto, jossa kehitysvammaiset nuoret voivat tutustua teknologioihin ja työskentelytapoihin, jotka tukevat heitä itsenäisemmän aikuiselämän viettämisessä.

Tällä tavoin Skellefteå ei ainoastaan tarjoa teknologiaa vammaisten tueksi, vaan myös auttaa heitä hankkimaan niiden käyttämiseen tarvittavat tiedot ja taidot.

Skellefteå's Cultural Centre uses an augmented reality app to make it easier for visually impaired persons to navigate around.

Toinen palkinto

322 071 asukasta

Córdoba

Espanja

Vuorien ja Guadalquivirin laakson välisellä alueella sijaitseva Córdoba on yksi Euroopan vanhimmista kaupungeista. Kaupunki pitää yleistä esteettömyyttä tärkeänä prioriteettina ja keskittyy erityisesti osallistavaan matkailuun sekä julkisten ja yksityisten tahojen väliseen yhteistyöhön.

Tiedämme, että täydellisen esteettömyyden saavuttamiseksi on tehtävä vielä paljon töitä, mutta voimme vakuuttaa, että kaupunkimme paranee vuosi vuodelta. Tätä upeaa maailmankolkkaa johtava Córdoban kaupunki on viime kädessä vastuussa kaikkien kansalaisten ja vierailijoiden huolenpidosta, olipa heillä vammoja tai ei. Toimimme kaikkien hyväksi, ja kaikki ovat aina tervetulleita tänne.

José María Bellido, Córdoban pormestari

Kulttuuriperintöä kaikkien nautittavaksi

Córdoba on suosittu matkailijoiden keskuudessa, sillä siellä on Espanjan suurin vanhakaupunki ja se on maailman ainoa kaupunki, jossa on neljä UNESCO:n maailmanperintökohdetta. Yksistään Córdobaan moskeija houkuttelee jopa kaksi miljoonaa vierailijaa vuodessa. Näin ollen osallistamisen ja esteettömyyden valtuuskunnan toteuttamilla toimilla pyritään edistämään pitkäaikaisia ja kattavia toimenpiteitä, joilla parannetaan esteettömyyttä kaupungissa vierailevien matkailijoiden kannalta.

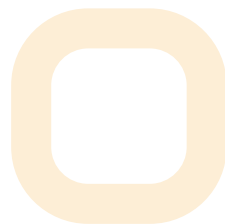
Córdobaan kulttuuriohjelman yksi merkittävä osa on *Patios de Córdoba*-festivaali, jossa asukkaat avaavat pihansa suuren yleisön nautittaviksi. Festivaalin aikana asennetaan liikuteltavia luiskia pyörätuolin käyttäjille tai ihmisille, joiden liikkuvuus on heikentynyt. Heille varataan myös pysäköintipaikkoja.

Córdobaan Julio Romero de Torres -museo on Espanjan ensimmäinen 100-prosenttisesti esteetön museo, ja se on yksi hyvä esimerkki kaupungin strategisesta sitoutumisesta osallistavaan kulttuuriin. Museossa on induktiosilmukka- ja radiotaajuusjärjestelmät, reliefimaalauksia (seinään asennettuja kohokuvioisia veistoksia) ja näyttelyjen äänikuvailu 34 kielellä ja espanjankielisellä viittomakielellä. Esteetön reitti johtaa kaupungin historiallisesta keskuksesta museoon.

Tällä hetkellä käynnissä on rakennustöitä, joilla parannetaan pyörätuolin käyttäjien esteettömyyttä Alcázar de los Reyes Cristianos -linnassa (”kristittyjen monarkkien linna”). Tähän mennessä rakennustöillä on parannettu kohteen yleistä esteettömyyttä 90 %:lla.

Lisäksi erityinen koulutusohjelma, johon kuuluu yhteensä 355 oppituntia, auttaa julkisia ja yksityisiä matkailualan toimijoita tukemaan vammaisia vierailijoita entistä paremmin.

Córdobaan kulttuurikohteisiin ja virkistysalueille asennetaan luiskia, jotta niihin pääsee entistä paremmin pyörätuolilla

NaviLens-koodit auttavat näkövammaisia käyttämään itsenäisesti Córdoban julkisen liikenteen verkostoa

Esteettömyyttä koko liikenneverkostossa

Córdoba'n julkinen liikenne on ilmainen vammaisten henkilökohtaisille avustajille, ja bussien kuljettajat on koulutettu heidän kanssaan työskentelyyn. Kaupungin kehittämällä erityisellä sovelluksella varmistetaan, että käyttäjät, joiden liikkuvuus on heikentynyt, voivat varata helposti anturilla varustetun pysäköintipaikan etukäteen. Myös rautatieasemat ovat esteettömiä.

NextGenerationEU-elpymissuunnitelman rahoituksella 220:stä Córdoba'n bussipysäkestä tehdään 100-prosenttisesti esteettömät, esimerkiksi asentamalla NaviLens-järjestelmä. NaviLens auttaa näkövammaisia toimimaan entistä itsenäisemmin. Kaiken kaikkiaan 50 taksiasemaa Córdoba'ssa käyttää jo tätä järjestelmää. Tähän mennessä 34 bussipysäkkiin asennetuilla NaviLens-koodeilla on toteutettu 4 000 vuorovaikutteista tapahtumaa ja Julio Romero de Torres -museoon asennetuilla koodeilla yli 1 200 tapahtumaa.

Osallistavia tiloja hauskanpitoon

Córdoba'ssa käytetään kuvamerkkejä, jotta vammaisten lasten on helpompi leikkiä, ja virkistysalueilla on mukautettuja kalusteita ihmisille, joiden liikkuvuus on heikentynyt.

Tämän kaltaisten kuvamerkkien ansiosta vammaisten lasten on helpompi ymmärtää, mistä ajanvietevälineessä on kyse, ja leikkiä sillä

Kolmas palkinto

293 218 asukasta

Ljubljana

Slovenia

Slovenian pääkaupunki ja suurin kaupunki Ljubljana on maan kulttuurin keskus, jolla on monipuolinen historiallinen perintö. Kaupunki voitti palkinnot vuosien 2015 ja 2018 Access City Award -kilpailuissa. Siitä lähtien kaupunki on tehnyt kovasti töitä, jotta siitä tulisi entistäkin esteettömämpi, ja se näyttää esimerkkiä Slovenian muille kaupungeille.

Ljubljana on kaupunki, jossa erilaiset ihmiset asuvat yhdessä ja kunnioittavat toisiaan. Luomme tarvittavat olosuhteet, jotta kaikki voivat viettää täysimittaista ja laadukasta elämää. Esteettömyys kaikkien eduksi on yksi tärkeimmistä asioista, joka meidän on aina otettava huomioon kehittäessämme kaupunkia edelleen. Jos kaupunki on esteetön kaikkein haavoittuvimmille ryhmille, se on esteetön ja suotuisa kaikille.

Zoran Jankovičlin Brännström, Ljubljanan kaupungin pormestari

Ljubljanan linnan koho-opastettu malli on esillä linnan pihalla.

Monipuolinen kulttuurikokemus jokaiselle vierailijalle

Ljubljanan vanhassa keskustassa jalankulkijoilla on esteetön pääsy kaduille, aukioille ja Ljubljanicajoen ylittävälle silloille. Yhteensä kolmetoista kävelysiltaa on rakennettu tai saneerattu aiempaa esteettömämmiksi. Ja yhteensä kolmestatoista maksuttomasta yleisestä WC:stä kymmenen on esteettömiä kaikille.

Teurastajien silta eli Mesarski most -kävelysilta (Ljubljanan ”rakkauden silta”) tarjoaa ilmaiset esteettömät alukseen nousun apuvälineet jokialuksille, ja Ljubljanan linnaan pääsee vierailemaan esteetöntä köysirataa käyttäen. Linnan pihalla on esillä linnan koho-opastettu malli, jonka avulla näkövammaisten on helpompi kokea linnan arkkitehtuuri.

Kaupunki on investoinut esteettömiin kaupunkipuutarhoihin, jotta kaikki voivat nauttia Ljubljanan kattavista vihheralueista. Niihin on asennettu yli 3 000 penkkiä. Lisäksi useisiin yleisiin leikkikenttiin on tehty parannuksia, jotta niistä on saatu aiempaa esteettömpiä.

Kaikkialla Ljubljanassa on saatavilla ilmaisia sähköajoneuvoja, kuten autoja, joihin pääsee pyörätuolilla

Turvallista liikkumista kaupungissa

Ljubljanan keskustassa on laajennettu ja parannettu yksinomaan jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitettuja alueita, joissa on tasaisia kiveyksiä, koho-opastettuja katujen pintoja, madallettuja katukiveysten reunoja ja luiskia. Yli 80 %:ssa suojateistä on äänimerkit, ja 2 % pysäköintipaikoista on varattu vammaisille.

Kansalaisille on saatavilla kaikkialla kaupungissa ilmaisia sähköajoneuvoja, kuten autoja, joihin pääsee pyörätuolilla. Kaikki kaupungin bussit ovat matalalattiabusseja, ja niistä 96 %:ssa on video- ja ääni-ilmoitukset. Lisäksi matkustaminen julkisessa kaupunki- ja lähiliikenteessä on maksutonta vammaisille asukkaille ja heidän henkilökohtaisille avustajilleen sekä vanhuksille.

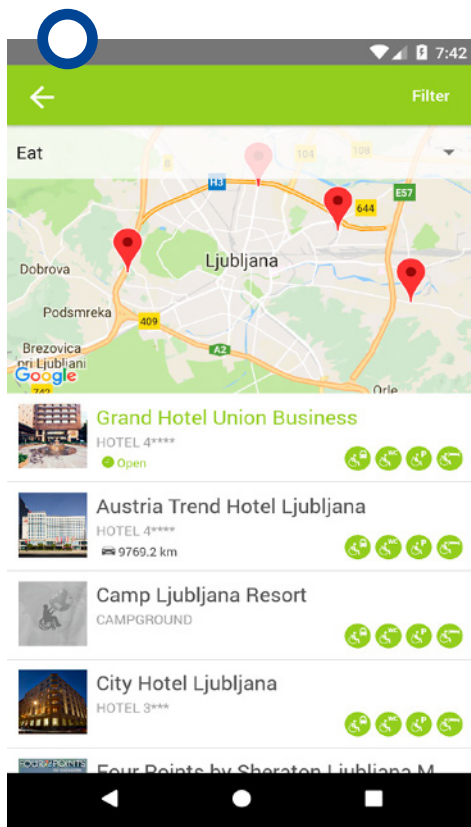
Vammaiset ihmiset voivat käyttää Ljubljanan julkista liikennettä turvallisesti esimerkiksi erityisten tunnistekorttien avulla, joilla he voivat pyytää kuljettajilta apua kaupungin busseissa nopeasti.

Innovatiivinen mobiilisovellus

Ljubljanan vierailijat ovat voineet vuodesta 2018 alkaen ladata ilmaisen ”Ljubljana by Wheelchair” -mobiilisovelluksen, jossa on tietoja pyörätuolin käyttäjille. Sovelluksessa on tietoja kaupungin esteettömistä alueista, ja sen avulla vammaisten on helpompi liikkua kaupungissa.

Älykkäät digitaaliset ratkaisut (kuten kansalaisaloitepalvelun esteetön verkkoportaali) tarjoavat osallistumismahdollisuuksia kaikille, ja niiden avulla tietoihin on helpompi ja nopeampi päästä käsiksi.

”Ljubljana by Wheelchair” -mobiilisovelluksessa on tärkeitä ja ajantasaisia tietoja kaupungin esteettömyydestä

Vammaisten aktiivinen osallistuminen

Ljubljana julkaisi äskettäin strategisen esteettömyyssuunnitelman, jossa on mukana sekä yksityisiä että julkisia toimijoita. Suunnitelmassa esitetään selkeät toimenpiteet, joilla kaupungista tehdään entistä esteettömämpi vuoteen 2025 mennessä.

Vammaiset ovat suoraan mukana kaupungin poliittisessa päätöksenteossa pormestarin neuvoo-antavien elinten, SOAKO ja SVSO, kautta. SOAKOon kuuluu vammaisia, vammaisjärjestöjen edustajia, arkkitehteja ja kunnan virkamiehiä. Neuvoo-antava elin panee täytäntöön aloitteita, joilla poistetaan ja ehkäistään arkkitehtuuriin ja viestintään liittyviä esteitä vammaisilta. Se myös ehdottaa käytännön ratkaisuja kaupungin hallinnon asiaankuuluville elimille.

Poliittisen päätöksenteon lisäksi vammaiset osallistuvat myös poliittisten toimien täytäntöönpanoon käytännössä. He esimerkiksi testaavat julkisten tilojen esteettömiä ratkaisuja, kuten koho-opastettuja katujen pintoja, tekevät koeajoja kaupungin busseilla ja testaavat helppolukuisten tietojen lukemista. Tällä tavoin vammaiset ovat arvokkaita yhteistyökumppaneita tehtäessä kaupungista avoin ja esteetön kaikille.

Ljubljana kuulee vammaisia säännöllisesti osana päätöksentekoa, jotta ymmärretään paremmin, millaisilla erityispalveluilla ja -toimilla heidän integroitumistaan, autonomiaansa ja itsenäistä asumistaan voidaan tukea.

Erityismaininta tieto- ja viestintäteknologiasta

60 000 asukasta

Mérida

Espanja

Mérida, Lounais-Espanjassa sijaitseva historiallinen kaupunki, julistettiin UNESCO:n maailmanperintökohteeksi vuonna 1993 monipuolisen roomalaishistoriansa ansiosta. Kaupunki pyrkii edistämään kaikkien kansalaisten pääsyä kaupungin kulttuuriseen menneisyyteen, nykyaikaan ja tulevaisuuteen. Lisäksi se pyrkii koko ajan tulemaan kaikille sopivaksi kaupungiksi.

Méridassa toteutamme kaupunkia koskevaa ja sosiaalista muutoshanketta, joka perustuu yleiseen esteettömyyteen. Jotta tavoitteestamme voi tulla totta, ymmärrämme, että ainoa tapa tarvittavan muutokseen edistämiseen on toimien ja käytäntöjen poikkialaisuus. Vain yleisen esteettömyyden ja sosiaalisen mallin kautta voimme saavuttaa tavoitteemme: että kaikki ihmiset, ilman poikkeuksia, voivat käyttää kansalaisoikeuksiaan täysimittaisesti.

Antonio Rodríguez Osuna, Méridan pormestari

Méridan raunioilla ja monumenteilla käyvät vierailijat voivat skannata interaktiivisia paneeleita ja päästä käsiksi audiovisuaalisiin tietoihin puhelimiaan käyttäen

Mérida on pyrkinyt jatkuvasti edistämään yleistä esteettömyyttä ja lujittamaan yhteistyötä vammaisten edustusjärjestöjen kanssa. Kaupunki on erityisesti käyttänyt tieto- ja viestintäteknologiaa apuna tehdäkseen kulttuuritapahtumista ja historiallisista kohteista aiempaa esteettömpiä.

Tieto- ja viestintäteknologian innovatiivinen käyttö kulttuuritapahtumissa ja historiallisissa kohteissa

Mérida on hyvin vanha kaupunki, joka pyrkii kunnioittamaan perintöään mutta myös muuttumaan entistä esteettömämmäksi. Se on kohdistanut erityishuomiota kulttuuritapahtumiensa ja historiallisten kohteidensa esteettömyyden parantamiseen.

Jotta Méridan kiehtova historia olisi yhä useampien ihmisten tavoitettavissa, kaupunki on asentanut esteettömiä interaktiivisia paneeleita raunioiden ja monumenttien luo.

Roomalaisessa teatterissa järjestetään vuosittain Stone and Music Festival -tapahtuma, jossa kuulovammaiset voivat nauttia musiikista värisevien reppujen avulla. Lisäksi Méridan International Festival of Classical Theatre -tapahtuma tekee yhteistyötä Plena inclusiónin (kehitysvammaisia ja kehityshäiriöisiä tukeva järjestö), ONCEn (näkövammaisia tukeva säätiö) ja Audiosignon (tarjoaa aistinvaraisia esteettömyyspalveluita) kanssa, jotta esityksistä saadaan entistä esteettömpiä ja kaikki voivat nauttia klassisesta teatterista.

Mérida on ottanut käyttöön ”meluttomat päivät” kaupungin markkinoiden ja joulun itämaan tietäjien paraatin aikaan. Näinä päivinä musiikki katkaistaan tiettyinä kellonaikoina, jotta autismia ja muita aistiherkkyksiä sairastavat ihmiset voivat osallistua tapahtumaan kuormittumatta liikaa.

Kaupungissamme asuvat ihmiset luottavat siihen, että parannamme heidän elämänsä edistämällä maailmanlaajuisia hankkeita paikallisella tasolla ja että olemme kaupunki, joka tekee perinnöstään entistä paremmin kaikkia palvelevan, esteettömämmän ja osallistavamman. Perinnöstä, joka on osa Méridan kansalaisten ja kaikkien meillä vierailevien elämää. Perinnöstä, jota eletään ja josta nautitaan.

Antonio Rodríguez Osuna, Méridan pormestari

Kesällä ja joululomien aikaan lapset voivat käydä osallistavilla kaupunkileireillä, jotka tekevät kaupungin perinnöstä entistä esteettömämmän. Lapset saavat leireillä erityistä tukea, jotta he voivat urheilla ja osallistua teatteri- ja musiikkitapahtumiin sekä ohjattuihin kierroksiin. Yleinen uima-allas on nyt esteetön hissien asentamisen ansiosta, ja myös monilla kaupungin leikkialueilla on otettu käyttöön esteettömiä välineitä.

Edustus

Méridan tärkeimmissä julkisissa rakennuksissa on magneettiset induktiosilmukat, jotta yhä useammat ihmiset voivat osallistua kaupungin toimintoihin, foorumeihin ja tapahtumiin. Kaupungilla on vuodesta 2015 alkaen ollut myös erityinen hallinnon osa, joka käsittelee juuri vammaisten oikeuksia ja tarpeita. Esteettömyyskäytännöt on koottu osallistamissuunnitelmaan. Suunnitelma kirjoitettiin yhteistyössä vammaisten, heidän perheidensä ja heitä edustavien järjestöjen kanssa. Sitä varten koottiin valtava määrä tietoja testeillä, tapaamisilla ja haastatteluilla. Sitten siitä keskusteltiin ja sovittiin paikallishallinnon jäsenten kesken. Kaupunki on ottanut käyttöön osallistamissuunnitelman 101 toimenpiteestä jo 50 ja investoinut tähän mennessä 2,1 miljoonaa euroa.

Osallistavat kaupunkileirit tekevät Méridan perinnöstä entistä esteettömämmän lapsille tarjoamalla esimerkiksi ohjattuja kierroksia

**Erytymaininta rakennetusta
ympäristöstä**

1,9 miljoonaa asukasta

Hampuri

Saksa

Saksan toiseksi suurin kaupunki Hampuri houkuttelee vuosittain miljoonia matkailijoita. Sen jokien ja kanavien yli kulkee noin 2 500 siltaa, joten se on kaupunki, jossa on eniten siltoja Euroopassa. Noin 1,9 miljoonan asukkaan Hampuri kehittää kaupunkikuvaansa jatkuvasti, jotta siitä tulee vammaisille entistä osallistavampi kaupunki elää.

Esteettömyys on ihmisoikeus, ja se on tärkeä asia Hampurin ja koko Saksan kansalaisille. Kun ihmiset kohtaavat esteitä, he eivät voi osallistua yhteisön toimintaan täysimittaisesti, jolloin heidän itsenäisyytensä viedään. Täten esteettömyys on myös demokratian keskeinen osa. Nykyaikainen, tulevaisuuteen suuntautunut, demokraattinen yhteiskunta on esteetön ja osallistava, ja juuri sitä haluamme Hampurin olevan.

Ulrike Kloiber, senaatin koordinaattori, vammaisten tasa-arvoisuus

Innovatiivisten ideoiden tuottamaa esteettömyyttä

Hampuri keskittyy vahvasti esteettömyyteen osana työtä, jota Hampurissa tehdään yksityisen ja valtion tukeman asumisen alalla. Hampurin satama, joka on yksi maailman suurimmista satamista, on yksi kaupungin päänähtävyyksistä ja erinomainen esimerkki pitkälti esteettömästä matkailukohteesta. Hampuri on myös ottanut käyttöön innovatiivisia konsepteja, kuten "tulevaisuuden taksin" (*Zukunftstaxi*). Tässä konseptissa annetaan rahallista tukea sellaisten nollapäästöisten taksien toiminnalle, jotka voivat kuljettaa pyörätuolin käyttäjiä.

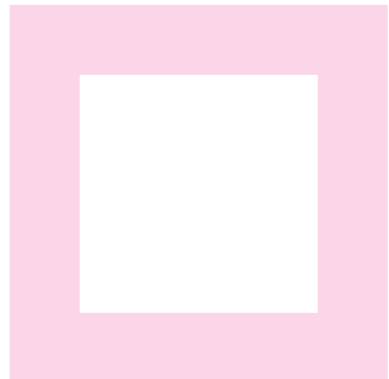

"Tulevaisuuden taksi" on merkittävä askel kohti Hampurin esteettömyyttä

Aktiivista osallistumista kaikkialla kaupungissa

Hampurilla on esteettömyyttä koskeva yhtenäistetty lähestymistapa, joka sisältää sidosryhmien osallistumisen sekä julkisen ja yksityisen sektorin väliset koordinoituidut toimet. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita osavaltion yhteenliittymä vammaisille – yhdistys, joka kokoaa yhteen lähes 70 vammaisjärjestöä. Yhteenliittymä puolustaa vammaisten oikeuksia viranomaisissa ja instituutioissa.

Koska Hampuri suhtautuu esteettömyyteen näin laajamittaisesti, se on jo saavuttanut esteettömyyden alalla paljon, aina taksinkuljettajien vammaisia koskevasta asiakaspalvelukoulutuksesta esteettömiin verkossa tarjottaviin julkishallinnon palveluihin.

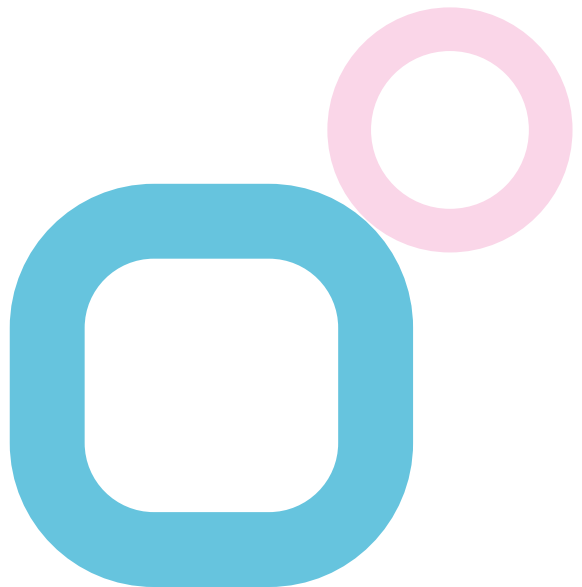

Ryhmä ihmisiä valokuvattavana
suurella salissa vastaanottamassa
palkintoa

Reittejä vammaisille

Hampuri pyrkii perustamaan osallistavan koulutuksen laitoksen, jotta kehitysvammaiset ihmiset voivat opettaa korkeamman asteen oppilaitoksissa. Lisäksi kaupungilla on oma lakinsa, laki vammaisten tasa-arvoisuudesta, jolla vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen tavoin pyritään järjestämään vammaisten itsenäinen asuminen ja yhtäläinen osallistuminen yhteisössä.

Erityismaininta liikenteestä

160 000 asukasta

Grenoble

Ranska

Kaakkois-Ranskassa sijaitseva, vuorien ympäröimä Grenoble on sitoutunut esteettömyyteen jo pitkään. Kaupunki voitti toisen palkinnon Access City Award 2013 -kilpailussa, ja vuonna 2020 ranskalainen vammaisjärjestö *APF France handicap* myönsi sille ”ensimmäinen esteetön kaupunki” -palkinnon.

Haluamme antaa jokaiselle mahdollisuuden osallistua kaupunkimme luomiseen noudattaen ajatusta ’ei mitään meistä ilman meitä’. Julkinen liikenteemme on varustettu hyvin – raitiovaunumme oli maailman ensimmäinen esteetön raitiovaunupalvelu, ja nyt keskitymme tarjoamaan esteetöntä asumista fyysisesti vammautuneille.

Luis Beltran-Lopez, kunnan tiimin esteettömyydestä ja vammaisten asioista vastaava kaupunginvaltuutettu

Grenoble on edistynyt suurin harppauksin tehdessään julkisesta liikenteestään esteetöntä

Esteetön liikkuminen kaupungissa

Grenoblen lähestymistapa liikenteen esteettömyyteen on vahva. Kaupungin julkiset bussit ja raitiovaunut ovat esteettömiä, ja kaupunki tekee parhaillaan töitä voidakseen tarjota mukautettuja polkupyöriä.

Erityinen tiedotuskampanja

Grenoblen esteettömyyskuukauteen kuuluu sarja tapahtumia, joilla pyritään lisäämään tietoisuutta vammaisista ja heidän tarpeistaan ja haasteistaan. Kaupunki järjestää myös opintomatkoja, joilla tilannetta arvioidaan paikan päällä. Grenoble laatii vuosittain raportin yksityisten ja julkisten rakenteiden esteettömyyden tilasta ja esittelee tulokset kunnan esteettömyystoimikunnan kokouksessa.

Kunnan esteettömyystoimikunta keskustelee Grenoblen esteettömyyden tilasta

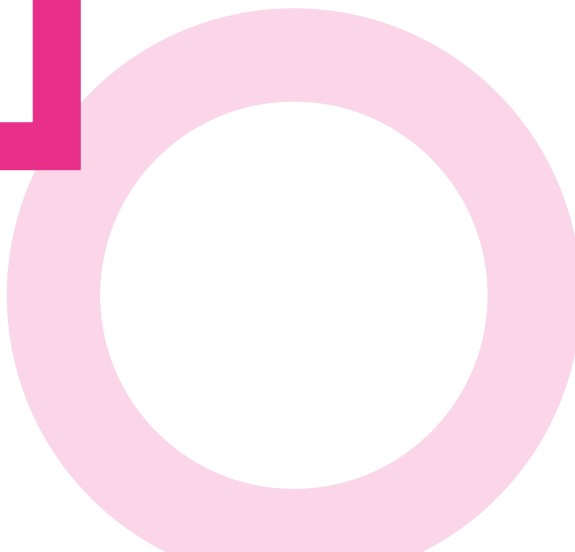
Grenoble parantaa tilojaan, jotta liikunnasta saadaan aiempaa esteettömämpää

Toimet liikenteen lisäksi

Ad'Ap-suunnitelmalla, joka on käynnissä vuoteen 2025 asti, pyritään muuttamaan Grenoblen rakennuksia, kuten kouluja, kulttuurikeskuksia ja liikuntatiloja. Näin kaupunki voi perustaa lisää liikuntahankkeita. Yli 40 tilaa on jo tehty vaatimusten mukaisiksi.

Edustus päätöksenteossa

Asukkaat esittävät Grenoblen kaupungin budjetista rahoitettavat hankkeet ja äänestävät niistä, mikä johtaa uusiin sosiaalisen osallisuuden hankkeisiin. Näitä ovat esimerkiksi koulun kesken jättäneitä autistisia lapsia tukevien yhdistysten perustaminen sekä "vammaspuistoiksi" nimitettyjen leikkikenttien luominen. Tällaiset puistot on tarkoitettu sekä vammaisille että ei-vammaisille lapsille, joten ne edistävät monimuotoisuutta jo varhaislapsuudesta lähtien.

Access City Award 2024 -kilpailuun osallistuminen

Voit auttaa tekemään vammaisten elämästä helpompaa. Tule mukaan ja hae Access City Award 2024 -palkintoa.

Access City Award -kilpailun järjestää Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan vammaisfoorumin kanssa. Kilpailussa annetaan tunnustusta sellaiselle kaupunkien toiminnalle, joka tekee kaupungeista aiempaa esteettömpiä erityisesti vammaisille.

Kilpailuun osallistumalla voi saada tunnustusta Euroopan tasolla, ja osallistuminen tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tarkastella kaupunkisi nykytilannetta. Lisäksi se mahdollistaa kokemusten jakamisen muiden eurooppalaisten kaupunkien kanssa, jolloin kaupungistasi voi tulla vieläkin parempi kaupunki asua ja vierailta.

Kilpailun voittavat kaupungit saavat rahapalkinnon:

- 1. palkinto: 150 000 €
- 2. palkinto: 120 000 €
- 3. palkinto: 80 000 €

Yli 50 000 asukkaan kaupungit voivat lähettää hakemuksen

Valintaprosessi on jaettu kahteen vaiheeseen: esivalinta kansallisella tasolla ja lopullinen valinta Euroopan tasolla. Kunkin maan **kansallinen raati** valitsee enintään kolme kaupunkia kansallisten hakijoiden joukosta käyttäen Euroopan komission antamia arvosteluperusteita. Kansalliset ehdokkaat etenevät kilpailun toiseen vaiheeseen ja **eurooppalaisen tuomariston** arvioitaviksi.

Hakijan on oltava hallinnollinen taho yli 50 000 asukkaan kaupungissa jossakin EU:n jäsenvaltioista. Jäsenvaltioissa, joissa on vain yksi näin suuri kaupunki, kahdesta tai useammasta kaupungista koostuvat kaupunkialueet voivat myös osallistua, jos niiden yhteenlaskettu väkiluku on yli 50 000 asukasta.

Koska sama kaupunki ei voi voittaa Access City Award -kilpailua kahtena peräkkäisenä vuonna, vuoden 2023 voittajakaupunki ei voi osallistua uudestaan vuonna 2024. Kaikki muut kaupungit, kuten toisen ja kolmannen palkinnon voittajat ja erityismaininnan saaneet kaupungit, voivat osallistua uudelleen.

Osallistumista varten on täytettävä ja lähetettävä sähköinen hakulomake määräaikaan mennessä. Hakemisen avuksi laaditut ohjeet ja kilpailun säännöt julkaistaan, kun hakuaika alkaa.

Ne tulevat saataville kaikilla EU:n virallisilla kielillä Access City Award 2024 -kilpailun verkkosivustolle.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2024

Valintaprosessi ja arvosteluperusteet

Raadit arvioivat toteutettuja ja suunniteltuja toimenpiteitä seuraavilla aloilla:

- rakennettu ympäristö ja julkiset tilat
- liikenne ja siihen liittyvä infrastruktuuri

- tiedonvälitys ja viestintä mukaan lukien uudet teknologiat
- julkiset laitokset ja palvelut.

Raadit arvioivat hakemuksia kuuden seuraavan kriteerin perusteella:

- toimenpiteiden laajuus
- omistajuus ja sitoutumisen taso
- vaikutus
- tulosten laatu ja kestävyys
- vammaisten ja asianmukaisten kumppaneiden osallistuminen
- sosiaaliset innovaatiot.

Seuraa verkkosivustoamme, jossa on lopullisia kriteereitä koskevia uutisia.

Access City Award 2024 -kilpailun voittajat julkistetaan **1. joulukuuta 2023**. Palkintoseremonia järjestetään osana vuosittaista konferenssia, jossa juhlietaan Euroopan vammaisten päivää (30. marraskuuta – 1. joulukuuta 2023).

Yhteydenotto

Access City Award -kilpailun sihteeri voi auttaa hakemuksen valmistelussa.

Jos haluat lisätietoja, ota yhteyttä:

secretariat@accesscityaward.eu.

YHTEYDENOTOT EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

Yhteydenotot puhelimitse tai kirjallisesti

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 6 7 8 9 10 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696, tai
- verkkolomakkeella (european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_fi).

TIETOA EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla (european-union.europa.eu).

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata verkosta (op.europa.eu/fi/web/general-publications/publications). Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1951 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa (eur-lex.europa.eu).

EU:n avoin data

Eurooppalaisen datan portaali (data.europa.eu) tarjoaa pääsyn EU:n toimielinten, elinten ja virastojen avoimiin data-aineistoihin. Data on ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä maksutta sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten. Portaalissa on myös runsaasti Euroopan maiden data-aineistoja.

Vuosittaisessa Esteetön kaupunki -kilpailussa annetaan tunnustusta sellaiselle Euroopan kaupunkien toiminnalle, joka tekee kaupungeista aiempaa esteettömämpiä vammaisille ja ikääntyneille henkilöille. Tässä esitteessä kerrotaan vuoden 2023 voittajien, finalistien ja erityismaininnan saaneiden kaupunkien saavutuksista: Skellefteå (Ruotsi), Córdoba (Espanja), Ljubljana (Slovenia), Mérida (Espanja), Hampuri (Saksa) ja Grenoble (Ranska). Tämän vuoden kaupungit ovat ryhtyneet konkreettisiin toimiin julkisten tilojen, palvelujen, liikenteen, rakennusten, kulttuurin ja matkailun esteettömyyden parantamiseksi.

Julkaisuja voi ladata tai tilata maksutta osoitteesta ec.europa.eu/social/publications

Jos haluat saada ajantasaista tietoa työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosastosta, tilaa maksuton sähköinen uutiskirje Social Europe e-newsletter osoitteesta

ec.europa.eu/social/e-newsletter

[Social Europe](#)

[EU_Social](#)

